

Nordisk nettverk for fengselsundervisning

Årsrapport for 2011

Nordisk nettverk for fengselsundervisning har i 2010 hatt følgende møter/seminar:

1. 31.01 og 01.02.2011 møte i Nordisk nettverk i København
2. 11.05.2011 møte i Nettverket i Malmø
3. 11. og 12.05.2011 Nordisk seminar om yrkesopplæring og arbeidsdrift i Malmø
4. 12. og 13.05.2011 møte i redaksjonsrådet for nordisk hjemmeside i København
5. 15.09. og 16.09.2011 møte i Nettverket i Reykjavik

Aktiviteter:

- **Konferanse omkring voksnes lese- og skriveferdigheter Nuuk, Grønland 22. og 23. mars 2011.** Torfinn Langelid ble bedt om å snakke om *Nordisk nettverk for fengselsundervisning, nettverkets arbeid og den nyeste forskning på fengselsundervisningsområdet.*
- **International Conference i Riga, Latvia 5. og 6. april 2011 om «Resocialization of inmates in Zemgale prisons».** Torfinn Langelid hadde et innlegg på konferansen med tittelen *A Norwegian, Nordic and European Perspective on prison education.* I innlegget ble det lagt stor vekt på Nordisk nettverk for fengselsundervisning. Flere deltagere fra det nordisk nettverket bidrog: Lena Axelsson snakket om *The Prison Education system in Sweden* og Erlendur S. Baldursson's innlegg var om *Prison Education in small countries.*
- **Nordisk seminar om yrkesopplæring og arbeidsdrift i Malmø – 11. og 12. mai 2011 – planlagt og gjennomført av Nettverket.** Målsetting for seminaret var å belyse yrkesopplæringen i nordiske fengsel og se på betydningen av samarbeidet med arbeidsdriften for å se teori og praksis i sammenheng og dermed øke kvaliteten både på undervisningen og arbeidsdriften. Formålet var også å få yrkesopplæringen mer fleksibel, få flere yrkesrettede opplæringstilbud og å utvikle samarbeidet mellom de ulike aktørene. Målgruppe for seminaret var representanter for arbeidsdriften i fengslene, representanter for yrkesopplæringen i fengslene og representanter for arbeidsmarkedsetaten. Seminaret hadde høy deltagelse med i alt 58 representanter fra de nordiske landene.
- **Nordisk hjemmeside for nettverket – møte i Malmø 12. og 13.mai 2011.** Redaksjonsrådet hadde et samlet møte i Malmø der også redaktøren Larry Kärkkäinen var med. Det ble på møtet diskutert innholdet på hjemmesiden, rubrikkene på hjemmesiden,

tilgjengelighet for leseren, hvordan en nyhet bør presenteres, arkivering av stoff og en oversikt over aktuelle tema som de nordiske land bør presentere på hjemmesiden.

- **EEA og Norway Grant.** Nettverket har tatt initiativ til samarbeid med EEA and Norway Grant. www.eeagrants.org Norge bidrar gjennom sitt EØS medlemskap med EU med betydelig økonomiske midler til ulike programmer i flere europeiske land.
- **Utenlandske innsatte i nordiske fengsel – utvikling av intervjuguide, nasjonale kartlegginger og nordisk rapport.** Nettverket har i samarbeid med Alfarådet og forskere fra de nordiske landene fått støtte fra Nordplus Framework programme Nordplus v/Cirius, Danmark til prosjektet *Utvikling av kartleggingsverktøy for en nordisk undersøkelse av innsatte med utenom nordisk statsborgerskap, deres utdanningsbakgrunn, motivasjon og ønsker.*

Kartleggingsverktøyet ble benyttet i 2010 og i 2011 i de nasjonale undersøkelsene (Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige). Målsettingen er å kartlegge kompetanse, utdanningsbakgrunn, utdanningsmotivasjon og utdanningsbehov, for på denne måten å få en bedre oversikt over utdanningsbakgrunnen og slik bedre kunne tilpasse et opplæringstilbud til denne gruppen. Dette gjelder grunnskole- og videregående opplæring. Prosjektet og midlene blir administrert av Fylkesmannen i Hordaland. Forskerne i de nordiske landene samarbeider under ledelse av Universitetet i Bergen, Forskningsgruppen for kognisjon og læring.

Prosjektet er tre-delt:

Trinn 1: Utvikling av en intervjuguide/kartleggingsverktøy som er ferdigstilt og oversatt til 10 språk: norsk, dansk, engelsk, arabisk, badini, sorani, somalisk, russisk, polsk og serbisk. Denne intervjuguiden kan benyttes av de enkelte lands kriminalomsorgs- og utdanningsmyndigheter.

Trinn 2: I 2011 har det blitt gjennomført nasjonale kartlegginger/undersøkelser slik: Danmark – innsatte fra Somalia, Finland – innsatte fra Russland, Island – innsatte fra Polen, Norge – innsatte fra Irak, Sverige – innsatte fra Serbia. De nasjonale undersøkelsene blir betalt av de respektive lands kriminalomsorgs- og utdanningsmyndigheter.

Trinn 3: Nordisk sammenligning og analyse og forslag til videre arbeid utifra de nasjonale rapportene – en sammenfattende nordisk rapport. Søknad til Nordplus Framework Programme i 2011 for å gjennomføre en nordisk sammenligning i 2012. Søknaden ble imøtekommet med en økonomisk støtte på 50 000 Euro. Det faglige arbeidet med den nordiske rapporten blir ledet av Universitetet i Bergen i samarbeid med forskere fra de andre nordiske landene. Det administrative arbeidet blir ledet av Fylkesmannen i Hordaland v/Gøril Nøkleby (kontaktperson for nettverket) i samarbeid med resten av det nordiske fengselsnettverket.

- **Arbeid med nordiske rekommandasjoner.** Nettverket har i 2011 arbeidet med å få fram aktuelle nordiske rekommandasjoner som synligjør områder innenfor fengselsundervisningen som det er viktig å arbeide videre. Det kan være aktuelt å presentere rekommandasjonene for Nordisk Råd, Nordisk Ministerråd, nasjonale

beslutningstakere og andre. Forslag til rekommandasjoner blir lagt fram på første møte i Nettverket i januar 2012. Der vil også Antra Carlsen fra NVL delta.

- **Koordineringsgruppa for opplæring innenfor kriminalomsorgen i Norge** (Koordineringsgruppa er sammensatt av representanter fra Kriminalomsorgens sentrale forvaltning og fra Fylkesmannen i Hordaland. Koordineringsgruppen har møte 3-4 ganger i løpet av året) På møte i Koordineringsgruppa 25. 10. 2011 ble det informert om Nordisk nettverk for fengselsundervisning og om nordiske prosjekt som Nettverket har tatt initiativ til.
- **Nordisk prosjekt om entreprenørskap.** Nettverket oppmuntret representanter for skoler og fengsler til å søke om støtte fra NordPluss Voksen til et nordisk prosjekt om entreprenørskap. Tre institusjoner fra Island, Norge og Sverige søkte i 2011, men fikk avslag. Søknaden var likevel så god at de fikk midler til å arbeide videre med søknaden og sende inn en ny og bearbeidet søknad.
- **Prison Education Network (PEN).** Dette internasjonale nettverket har kommet i gang etter initiativ fra Universitetet i Bergen, Fylkesmannen i Hordaland, EPEA og representanter fra California State University i USA. Det ble avviklet et internasjonalt seminar 29. og 30. august i regi av Universitetet i Bergen og Fylkesmannen i Hordaland. Målsettingen for PEN er å:
 - utvikle et internasjonalt forskernettverk med tyngdepunkt i Education in Prison
 - utvikle en europeisk master for Education in Prison
 - få til et webbasert tidsskrift for Education in Prison

I dette arbeidet vil det Nordiske nettverket være viktige bidragsyttere.

- **The 13th EPEA's International Conference in Manchester 27th – 30th of October 2011.** Flere fra det Nordiske nettverket bidrog på konferansen: Lena Axelsson snakket i sin workshop om *The student is transferred – what impact does that have on Prison Education?* Torfinn Langelid presenterte workshopen *From local to global networking* der også det Nordiske nettverket for fengselsundervisning fikk utførlig omtale. Gøril V Nøkleby's workshop handlet om *The TAFU Project – resettlement* og Morten Bruun Petersen og Per Thrane presenterte i sin workshop *The ICT education system in Denmark*.
- **The 13th EPEA's International Conference in Manchester 27th – 30th of October 2011.** Lena Axelsson og Torfinn Langelid deltok fra nettverket på et møte 28.10.2011 med Alan Smith fra EU-kommisjonen, Jo Hawley (GHK) og forskere fra England, Irland, Norge og USA. Formålet med møtet var å få innspill til en undersøkelse om fengselsundervisningen i Europa; hvem har ansvar for fengselsundervisningen, hvilke lover og regler gjelder for fengselsundervisningen, hvor mange innsatte deltar i fengselsundervisningen, hvilke opplæringstilbud blir gitt etc. Det er meningen at

undersøkelsen skal bli ferdig i 2012. På dette området blir det behov for støtte fra Nettverket. Anne Costelloe fra Irland og Torfinn Langelid er bedt av EU-kommisjonen om å bidra i dette arbeidet.

Nordisk nettverk for fengselsundervisning vil takke NVL v/Antra Carlsen for økonomisk støtte og positiv interesse for arbeidet. Den økonomiske støtten gjør det mulig å få det nordiske samarbeidet på dette området inn i et positivt og strukturert løp. På denne måten blir det også lettere å få i gang og følge opp fellesnordiske prosjekter.